

Kaj pa je bilo?

Večjih prijateljic ni bilo, kakor so bile Reparjeva Milka, Dobretova Anica in Logarjeva Pepica. Zmerom so bile skupaj; še ponoči v sanjah so se skupaj igrale in pogovarjale.

Tako je bilo tudi tistega dne, ko se je tole zgodilo.

»Kaj bomo pa danes delale?«

»Oh, moja punčka ima vso oblekco tako umazano. Pojdimo jo oprat.«

»Moja tudi, moja tudi!«

»Pojdimo, pojdimo!«

Naenkrat so imele vse punčke umazano obleko. Perila je bilo za nekaj časa dovolj. Obleko deklice lepo namočijo, pripravijo jo za pranje, potem pa hajd k vodi. Delo jim je šlo od rok kakor za stavo.

»Kam pa sedaj?« povprašuje Anica, ko je bilo pranje končano.

»Včera sem gledala,« pravi Milka, kakor bi bila kdove kakšna posestnica, »kako je naša njiva polna plevela. Saj ne more na nji nič rasti.«

»Naša je tudi taka, da ne vidiš drugega kot plevel.«

»Naša pa tudi,« pristavljata obe, Anica in Pepica, kar hkratu ena za drugo.

Na koncu Reparjeve hiše so bile tiste njive. Niso ravno velike tiste njive. Da jih pregledaš od enega konca do drugega, ti ni treba ravno izgubiti oči. Stori par korakov, pa si vse njive prehodil. Tamle spomladi, ko so mame delale njivice na vrtilih, kamor so vsejale solato in drugo drobnarijo, so pa hotele tudi punčke imeti svoje njive.

»Pa jih imejte no, tamle v kotu,« so dejale mamice.

Tako so nastale tiste njivice. Rodovitne so bile za plevel, prav res.

Tja torej, vsaka na svoje posestvo, da oplevejo svoje njivice. Bodo vsaj rožice rastle in lepše cvetele!

No dobro!

Kar naenkrat pa zakliče Milka: »Poglej no!«

»Oh, pa res!«

»Bežimo!«

Kakor bi pihnil veter, stečejo vse tri. Tresk! zaprejo se velika vrata in zopet — tresk! — tudi hišna vrata morajo biti zaprta. Potem pa vse tri v najtemnejši kot noter pod klop. Nobena ne zine besedice. Vse tiho, da bi se miška slišala. Čudno! Kaj pa to?

»Kaj pa je?« poizvedujejo mama.

Komaj komaj dobi ena toliko poguma, da s težavo izpove: »Žandar je šel.«

Žandar! To je bil tisti strah. Seveda včasih celo kakšnega človeka vzame in ga potem dolgo časa ne dá nazaj... Zato!

Ker žandarja le ni bilo okrog hiše, gredo mama vun in ga najdejo na pragu.

»Ali se vam kaj čudno zdi, ker so se vam duri pred nosom zaprle?«

»O nič. Saj sem že navajen takih reči. Veste, mati, nas se marsikdo

boji. Če je pa kdo priden in rad uboga, takemu pa nič nočemo. Ali so vaši otroci pridni?»

»Pridni, pridni,« se oglasi izpod klopi.

»Potem se pa ni treba nič bati,« dostavi žandar. Mama pokličejo vse tri plašljivke v vežo. Počasi pridejo, ena za drugo, in še vedno boječe pogledujejo na moža s puško in z bajonetom. Ker so mama zraven, se pa vendar nobena ne boji kaj hudega.

Žandar se nasmehne in odide. Deklice pa zopet vsaka na svojo njivo. Prva izpregovori Anica: »Oh, to je dobro, da rade ubogamo. Z naprej bomo pa še bolj! Kje bi drugače zdajle že bile — —«

Res je to. Pokorščina nikomur ne škoduje.

J. E. Bogomil.

Razsvetljena okna.

Nekam skrivnostno se je razgrnila noč črez zemljo. Prišla je tiho in oprezno kakor sladke sanje in odgrnila zastore neskončnosti. Večerni veter nalahko drsi preko dreves. Kakor v valovih se ziblje vse nočno nebo in zvezde plešejo po njem kakor nepregleden raj srebrnih kresnic. Tema kraljuje širom sveta. Vse počiva.

Toda ne, tamkaj vidim še razsvetljeno okno. Radovedna, kaj se godi ob tako pozni uri, stopim tja. Prostorno, z raznim lepoticjem okrašeno sobo razsvetljuje lep lestenec. Opazim mlado ženo, ki kleči pred podobo Matere božje. Moli za svojega moža, ki je v vojski. Ob njenih nogah se poigrava petletni sinček. Hipoma se žena zdrami, otere solzo z očesa in poljubi sinčka. Nese ga v posteljico in ga pokriža. Potem se zopet vrne na klečalnik. Težke, bolestne skrbi se ji berejo z obraza. Saj je poprej tako srečno živela v družbi svojega soproga in sinčka. A kruta vojska je končala to sladko srečo. Mož je odšel v vojsko, in Bog vedi, ali se še kdaj povrne. Z delom svojih rok mora sedaj s trdom prehranjevati sebe in sinčka, dočim je prej možev zaslužek z lahkoto zadostoval za vse tri.

Ganjena in srčno pomilujoč trpečo ženo se obrnem k drugemu oknu. Tu vidim veselejši prizor. Kopica otročičev sedi okrog ljubega očeta, ki je ravnokar prišel na dopust. Vprašanje sledi vprašanju, in nikdar jim ni zadosti povedano. Zdaj hočejo vedeti, kako se je oče boril na severu, zdaj zopet, kakšni so Rusi in če res tako divje izgledajo. Oče, čeprav utrujen od dolgega pota, se ne naveliča vprašanj in potrpežljivo odgovarja. Starejši deček se ponudi celo, da pojde z očetom, kadar mine dopust, v boj zoper Ruse. Da pokaže svojo moč, hoče premekniti težko omaro, ki stoji nedaleč od njega. A zastonj se trudi. Bratci in sestre se mu posmehujejo in celo na očetovem upadlem licu se prikaže nasmeh.